

5.2.4. Відповідальність за екологічне правопорушення

Відповідальність за порушення екологічного законодавства України передбачена головним чином Кримінальним кодексом України (ККУ), Кодексом України про адміністративні правопорушення (КУАП) та Цивільним кодексом України (ЦКУ).

Наприклад, ст. 52 КУАП передбачає накладення штрафу на громадян від шести до дванадцяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян (НМДГ) і на посадових осіб – від 8 до 15 НМДГ за псування земель, забруднення їх хімічними і радіоактивними речовинами, неочищеними стічними водами, виробничими та іншими відходами, так само за невживання заходів по боротьбі з бур'янами. За самовільне зайняття земельної ділянки згідно зі ст. 53 КУАП на громадян накладається штраф від 1 до 10 НМДГ і на посадових осіб від 8 до 15 НМДГ.

Штраф від 4 до 6 НМДГ на громадян і від 10 до 14 НМДГ на посадових осіб передбачено КУАП за порушення права державної власності на надра, яке проявилось в самовільному користуванні надрами (ст. 47). Таке порушення стосовно води, лісу і тваринного світу карається штрафом у розмірі 3-7 НМДГ для громадян і 5-8 НМДГ для посадових осіб.

За випалювання стерні, луків, пасовищ, ділянок зі степовою, водно-болотною та іншою природною рослинністю або її залишками в смугах відводу автомобільних доріг і залізниць, а також опалого листя в парках, інших зелених насадженнях і газонах у населених пунктах без дозволу організацій державного контролю в галузі охорони довкілля накладається штраф у розмірі 0,2...1,0 НМДГ для громадян і 0,4...2,0 НМДГ для посадових осіб (ст. 65 КУАП).

Ст. 85 КУАП передбачає накладення штрафу на громадян від 0,2 до 0,6 НМДГ з конфіскацією знарядь і засобів правопорушення за порушення правил полювання, рибальства, інших видів спеціального використання об'єктів тваринного світу.

За жорстоке відношення до тварин, яке призвело до їх мук, загибелі чи каліцтва, передбачено штраф від 0,4 до 0,9 НМДГ (ст. 84 КУАП).

Ст. 88' КУАП передбачено, що за порушення порядку придбання чи збуту об'єктів тваринного чи рослинного світу стягується штраф від 0,2 до 0,6 НМДГ. Ті самі дії по відношенню до об'єктів природно-заповідного фонду, занесених у Червону книгу України, або тих, що охороняються міжнародними договорами України, караються штрафом у розмірі 0,4...1,3 НМДГ.

Знищення чи пошкодження зелених насаджень, окремих дерев, кущів, газонів, квітників і інших об'єктів озеленення в населених пунктах карається штрафом від 0,2 до 1,0 НМДГ (ст. 153 КУАП).

Забруднення територіальних і внутрішніх морських вод внаслідок скиду з суден без дозволу уповноважених державних органів або з порушенням встановлених правил штрафується у розмірі 5-15 НМДГ. За неповідомлення адміністрації найближчого порту України про скид в море забруднювачів з судна чи літака без необхідного дозволу посадові особи штрафуються у розмірі 10-15 НМДГ (ст. 59' КУАП).

Контрольні запитання і завдання

1. Якими документами передбачено покарання за порушення природоохоронного законодавства України?
2. В яких одиницях вимірюється розмір штрафу за екологічні правопорушення?
3. Чому розміри штрафу на посадову особу більші, ніж на громадян?